

Stockholm 2015-08-11

Justitiedepartementet
Enheten för immaterialrätt och transporträtt
103 33 Stockholm

Kollektiv rättighetsförvaltning på upphovsrättsområdet SOU 2015:47

Bildupphovsrätt i Sverige är en ekonomisk förening som består av de sju bildorganisationer i Sverige som är representativa för de i Sverige verksamma upphovspersonerna till bild och form samt av cirka 8 500 direkt anslutna individuella upphovspersoner. Bildupphovsrätt har genom att BildUpphovsrätt i Sverige fusionerades in i BUS per den 1 juli i år fått sin nuvarande organisatoriska form. Bildupphovsrätt har avtal med liknande organisationer runt om i världen vilka genom individuella avtal företräder drygt 80 000 upphovspersoner. Föreningen tillvararar medlemmarnas gemensamma upphovsrättsliga intressen genom att skapa avtal och fördela ersättningar till de vars verk har nyttjats. I många situationer likabehandlas utomförstående upphovsmän, oavsett nationalitet, med medlemmar. Bildupphovsrätt företräder alla bildupphovspersoner oavsett uttryckssätt, konstnärer, fotografer, illustratörer, designers, konsthantverkare etc. Uppdraget att teckna upphovsrättsliga avtal och fördela inkomna ersättningar framgår av medlemsavtal med organisationerna eller direkt med upphovspersonen. De bägge avtalen skiljer sig åt i den meningen att de individuella upphovsmännens avtal upplåter till Bildupphovsrätt att företräda dem även i ärenden där varken avtalslicens, ersättningsrätt eller tvångslicens reglerar nyttjanden. Om intrång sker i rättigheter förvaltade av Bildupphovsrätt i Sverige ska det beivras. Bildupphovsrätt i Sverige ska verka för utvidgning och förbättring av det upphovsrättsliga skyddet för bildupphovsmännens prestationer. Bildupphovsrätt i Sverige samverkar med motsvarande organisationer inom och utom landet, samt med andra rättighetshavare och deras företrädare inom och utom landet.

Vi underlättar användning av bilder genom att relevanta avtal och tillstånd ges samtidigt som vi säkerställer att berörda upphovspersoner erhåller ersättning för det nyttjande som sker.

Sammanfattning

Bildupphovsrätt i Sverige ansluter sig i stora delar till utredningens förslag men vi anser att regleringarna behöver anpassas mer till svenska förhållanden. Vi har en del detaljerade anmärkningar vilka kommer av att regleringen är detaljerad, vilket vi inte anser uppfyller regleringens syfte utan försvårar en långsiktig god utveckling på området. Vi ser vissa problem med hur avtalslicenserna infogas i den reglering som direktivet eftersträvar och ser behov av vissa klarlägganden.

Inledning

Bildupphovsrätt är generellt sett positivt inställda till direktivets syfte att skapa transparens och ökat företroende för kollektiv rättighetsförvaltning. Detta särskilt som kollektiv rättighetsförvaltning är ett viktigt instrument för en väl fungerande upphovsrättsmarknad både idag och för framtiden. Tendensen i upphovsrätten är en fortgående kollektivisering av rättigheterna vilken drivs framåt av digitaltekniken och monopolistiska företag inom teknik, internet och media. Om upphovsrätten ska ge skydd åt det individuella skapandet och gynna kreativitet måste det till stor del ske genom upphovspersonernas egna förvaltningsorganisationer och kollektiv förvaltning av rättigheter. Den kollektiva rättighetsförvaltningen har en ökande betydelse för kulturskaparnas möjligheter till utkomster av sitt arbete och det är därför av stor vikt att rättighetsförvaltningen fungerar väl, är transparent och ges möjlighet att fullfölja sin roll för kulturskaparna. Delar av direktivet stödjer detta medan andra inte gör det. Genom betydelsen för de nationella kulturskaparna har kollektiv rättighetsförvaltning även stor betydelse för kulturell mångfald eftersom förvaltningen inte skiljer på olika rättigheter utan likabehandlar alla upphovspersoner. Även smalare repertoarer ges därmed inkomster samtidigt som dessa ges en plattform som de annars inte skulle kunnat tillskapa på grund av bristande kommersiella resurser, det är viktigt för den kulturella utvecklingen att denna funktionalitet av kollektiv förvaltning kan upprätthållas och att det inte ensidigt ses som en kommersiell verksamhet.

Direktivet, som till stor del styr innehåller i föreliggande utredning, har en detaljeringsgrad som medför att vissa artiklar är obegripliga, svårtolkade och/eller svåra att tillämpa. Föremålet för direktivet tycks i första hand ha varit reglering av musiksällskapen inom EU och om man endast reglerat detta område hade det troligen fått en stor direkt påverkan, genom självständig anpassning, även på andra områden för kollektiv rättighetsförvaltning. Genom den valda formen och det breda grepp som direktivet tagit uppstår problem i implementeringen bland annat vad gäller den för svenskt vidkommande viktiga avtalslicensregleringen. Detaljerade delar i direktivet är som sagt missriktade och ibland svårbegripliga.

Vissa uttryck som utredningen valt kan ses som direkt olämpliga och i vissa fall främmande för svensk associationsrättslig vokabulär. I STIM:s remissvar ges ett flertal exempel och vi instämmer i dessa synpunkter.

De nordiska kollektiva förvaltningsorganisationerna på bildsidan arbetar nära varandra och samverkar i många frågor. Det beror på att den nordiska rättslikheten på upphovsrättsområdet möjliggör det och det ger oss en stark internationell röst, vi kan dela samma intressen inom EU och inom andra internationella fora. Det är därför väsentligt att direktivet införlivas i svensk rätt på ett sätt som inte på avgörande punkter skiljer sig från övriga Norden eller som skapar hinder för ett fortsatt nära nordiskt samarbete. Likaså är det viktigt att den svenska lagstiftningen är anpassad till vad som kan förväntas i andra medlemsstater när det gäller frågor som berör effektiv hantering av betalningsströmmar och hantering av rättigheter.

1 Kap.

Bildupphovsrätt har inga kommentarer.

2 Kap.

Genom att fusionera in BildUpphovsrätt i Sverige ek för i Bildkonst Upphovsrätt i Sverige ek för (BUS), och efter namnbyte, finns numera endast föreningen Bildupphovsrätt i Sverige ek för. Bildupphovsrätt består av sju föreningar som i sin tur representerar individuella upphovspersoner genom fullmakter och genom respektive förenings stadgar samt av ca 8 500 individuella upphovspersoner som lämnat individuell fullmakt direkt till Bildupphovsrätt i Sverige. Den individuella fullmakten ger Bildupphovsrätt ett brett mandat att företräda upphovspersonen avseende upphovsrättslig licensiering.

Det har varit angeläget att ge alla individuella upphovspersoner en likställd plattform för inflytande inom Bildupphovsrätt, oavsett om de är direkt anslutna eller anslutna indirekt genom fullmakt till medlemsorganisation. Stämman är därför ett fullmäktige där individmedlemmarna utser ombud enligt

en särskild valordning och där varje organisationsmedlem utser ett ombud. Ombuden väljer sedan gemensamt Bildupphovsrätts styrelse som ska bestå av två ledamöter som företräder individmedlemmarna (varav en ska företräda avlidna och en nu verksamma upphovspersoner) samt en ledamot nominerad av varje organisationsmedlem, ersättare utsätts på samma vis. Denna bakgrund är betydelsefull med anledning av vissa av de regleringar som direktivet har och som vi anser vara svårtolkade.

3 Kap.

I 2 § anges att rättighetshavare har rätt att själv ge tillstånd till användning som inte är kommersiell. Begreppen ”kommersiell” och ”icke-kommersiell” är, om de inte värdesätts, svårtolkade och omtvistade. Det uttryck som ofta används i dessa sammanhang för att beskriva ”icke-kommersiell” är ”en verksamhet som vare sig syftar till, samt varken har direkt eller indirekt vinning som resultat”. Vi anser att en sådan beskrivning bör föras in i propositionen till närmare vägledning och till undvikande av tvister i denna fråga.

Som exempel kan anföras att Wikimedia, Wikipedia etc anser sig som icke-kommersiella samtidigt som de använder ett stort antal bilder, ofta utan tillstånd från upphovspersonen. Det finns exempel på auktionsverksamheter, trycksaker etc som påstås ha ett icke-kommersiellt syfte men där verksamheten får anses bedrivas yrkesmässigt och professionellt samt där den konkurrerar med upphovspersonens verksamhet.

Bildupphovsrätt (under namnet BUS) har mottagit ett stort antal förfrågningar om sådana ”icke-kommersiella” användningar som vi avvisat eftersom vi vet att våra anslutna upphovspersoner bland annat anslutit sig till Bildupphovsrätt för att kunna hänvisa dessa återkommande frågor, om att skänka verk eller efterskänka rättigheter, till oss. Om regleringen blir allt för vid kommer det skyddet att erodera eftersom frågan återförs till upphovspersonen som inte kan värja sig.

4 Kap.

Bildupphovsrätts föreningsstämma består av ombud utsedda av medlemmarna. Varje föreningsmedlem utser vardera ett ombud och individmedlemmarna utser, genom ett särskilt förfarande, två ombud (en företrädande verksamma upphovspersoner och en efterlevande till sådan avliden upphovsperson).

I 2 § stycke 2 anges att medlemmarna ska ges möjlighet att delta i och utöva rösträtt vid medlemsstämma på elektronisk väg. Eftersom Bildupphovsrätts stämma är ett fullmäktige bestående av ombud för medlemmarna borde det innebära det att bestämmelsen inte gäller. Ett klagande om hur denna och andra liknande bestämmelser ska hanteras när det är fullmäktige respektive medlemsstämma välkomnas.

Införandet av fullmäktig istället för medlemsstämma har sin grund i att jämställa direkt och indirekt anslutnas inflytande. Fullmäktige måste kunna få arbeta enligt sina förutsättningar.

5 Kap.

I 5 § anges i punkter ett antal beslut som ska tas på stämman. Det finns dock en del oklarheter i dessa. Om punkt 2 jämförs med punkt 5 så är det oklart vad som är den principiella skillnaden. Om punkt 3 jämförs med punkt 6 så framstår som att det är i stort sett samma sak, om det är principer som ska fastställas. Vi önskar klagande av vad det är som är skillnaden i dessa punkter och frågan är om de inte kan sammanföras. Det blir svårt att delegera 5 § punkt 6 till styrelsen om det inte klargörs vad som avses i punkt 3 som inte kan delegeras. Direktivet anger i art. 8, p 5 a-d, kriteriet ”de allmänna principerna” och i e ”användningen”. Direktivet är därmed mer klagande än utredningen i denna del.

Genom att Bildupphovsrätts stadgar har ”särskild valda fullmäktige” enligt § 12 så är det helt klart att §§ 1 - 11 överförs till fullmäktige men det uppstår en oklarhet då även 8 § där varje medlem har rätt att delta och utöva rösträtt vid medlemsstämman. Det torde vara ett misstag att även 8 § ska vara giltig,

den blir obsolet vid införandet av ett fullmäktige, annars blir det meningslöst att införa ett fullmäktige. Den andra oklarheten är vad som avses i 12 § stycke 2, punkt 1 ”att medlemmarna på ett lämpligt och effektivt sätt kan delta i beslutsfattandet”. Enligt Bildupphovsrätts stadgar har individmedlemmarna ”rätt att nominera kandidat som ombud, rätt att bli nominerad till ombud och rätt att avge sin röst vid valet av ombud.” Vi anser att vi därigenom uppfyller 12 § st 2 p 1.

6 Kap.

I 2 § anger att varje person i styrelsen ska avge en årlig individuell redogörelse till stämman om intressekonflikter. Minimikraven på denna framgår av 6 § stycke 2. I punkt 4 anges ”faktiskt förekommande eller potentiella konflikter mellan personliga intressen” i förhållande till förvaltningsorganisationen. Vad faktiska intressekonflikter kan vara borde vara enkelt att beskriva och torde inte existera inom Bildupphovsrätt. Men potentiella intressekonflikter är inte helt enkelt eftersom förvaltningsorganisationerna är uppbyggda av gemensamma intressen men även innehåller motstridiga intressen i vissa frågor mellan organisationer och individer, ska man då börja spekulera i vilka potentiella intressekonflikter som kan tänkas uppstå? I 6 § stycke 1 anges att förvaltningsorganisation ”ska tillämpa förfaranden för att undvika intressekonflikter.” Ska man sedan, i redogörelsen för att uppfylla punkt 4, erkänna att man inte lyckats med det eftersom potentiella intressekonflikter kvarstår. Hela konstruktionen känns ologisk och konstruerad. Vanliga jävsregler har hittills fungerat utmärkt och ett alternativ vore att föra in dessa på lämpligt ställe i 6 kap. Vi anser att art. 10 p 2 d även stödjer att det är jävssituationer som direktivet vill fånga in genom regleringen.

I 5 § använder uttrycket ”mekanismer” för intern kontroll. Begreppet behöver konkretiseras avseende vad det är man här vill se infört.

7 Kap.

Kapitlet reglerar frågor om användning av och avdrag från rättighetsintäkter och inkomster från investeringar av rättighetsintäkter. Bildupphovsrätt instämmer i de krav på transparens som ställs upp i regleringen. Men det finns ett särskilt problem i att direktivet tar sin utgångspunkt i att det i ”botten” finns ett verk eller en upphovsman till vilket det har (eller kan) avräknats ersättning för just dennes verk. Detta stämmer inte alltid i svensk verklighet och det kan förväntas, att det vid nya formers av massanvändning av verk som möjliggörs genom digitaliseringen t ex kulturarvet, kommer att bli omöjligt att få rapporter på verks eller upphovsmanna nivå. Det kommer att uppstå behov av schablonfördelningar och analogier såsom utredningen beskriver på sid 272 och 278, det vore klagande om det även kunde läggas in i lämplig lagparagraf t ex 6 § att analogi- och schablonfördelning är tillåtet.

Bildupphovsrätt fördelar t ex reprografiersättning individuellt genom vårt system kallat IR - individuell reprografiersättning. För en redogörelse se SOU 2010:24 sid 221-222. Av de medel som kvarstår hos organisationerna efter att fördelning skett till IR systemet, av de medel organisationer mottager i ersättningen från Bonus Copyright Access, sker användning i kollektiva former. Det är dels fördelning till upphovspersoner i form av stipendier för olika former av yrkesverksamhet och dels till kollektiv organisatorisk verksamhet. Användningen av medlen uppfyller enligt organisationernas bedömning reglerna som ställs upp i förarbeten, till avtalslicensreglerna, gällande likabehandling av utanförstående upphovsmän. Eftersom organisationsgraden bland professionella bildskapare är hög är det relativt få utanförstående som är professionella yrkesutövare och som berörs av ersättningarna trots att det är frågan om relativt öppna yrken där inträdesbarriären är ganska låg. Yrkesorganisationerna är viktiga för förvaltningsorganisationerna eftersom de tillför det sociala innehåll som förvaltningsorganisationen saknar eftersom de normalt inte har någon medlemsverksamhet i den meningen. Yrkesorganisationerna har också en övervakande och utvecklande funktion i förhållande till förvaltningsorganisationen. Det är därför viktigt att se sambandet mellan förvaltningsorganisationer och yrkesorganisationerna och se att det sker en samverkan mellan dessa med upphovspersonerna i centrum.

Inom Bonus CA har ersättningarna, som från början var låga successivt stigit, betalats ut till

organisationerna. Skälen till detta har varit att det ansågs allt för kostsamt att etablera individuella fördelningssystem med hänsyn till de låga ersättningar det handlade om samt att det i förarbeten öppnades för kollektiva fördelningssystem. Dessa kollektiva fördelningssystem har aldrig närmare definierats. En orsak till att kollektiva fördelningssystem etablerats är att organisationerna genomgående har haft en bred anslutning av svenska upphovsmän och därför varit mycket representativa för den grupp man utlöser avtalslicens för samtidigt som system för hantering av och avräkning för utländska rättighetshavare byggts upp inom Bonus CA. Kraven från utanförstående upphovsmän har varit mycket få och när de varit relevanta har de lösts utan problem. Den breda representativiteten hos organisationerna har kommit marknaden till del genom att avtalen varit stabila, oomtvistade och fungerat under lång tid samt haft förmåga att anpassas till nya förhållanden (digitala nyttjanden). Systemet har fungerat väl genom att det har haft starkt förtroende hos organisationerna och dess medlemmar som utgjort en överväldigande majoritet av de vars verk använts.

Det är väsentligt att det i förarbeten görs klart att art 13.3 och 13.6 i direktivet medger att kollektiv fördelning av medel kan ske, givetvis under förutsättning att beslut fattas enligt kap 5, 5 §, och att det motsvaras av kap 7, 7 och 6 §§.

I 3 § klargör att rättighetsintäkter kan användas för annat än fördelning till rättighetshavare under förutsättning av beslut fattats enligt 5 kap. 5 § eller 6 kap. 3 § 1.

I 5 § bör det klargöras att ”rättvisa kriterier” motsvarar de kriterier som ställs upp i bestämmelserna om avtalslicens avseende att likställa medlemmar och utanförstående i förhållande till de förmåner som tillhandahålls för ersättningar som genererats genom avtalslicens avtal.

Avseende 8 § har det uppkommit en diskussion om relationen mellan direktivets ”belopp som inte kan fördelas” i förhållande till regler om preskription. Det kan tolkas som att de regler om preskription som finns i URL (3 år för avtalslicenserna och 10 år för följerätten) ska kvarstå samtidigt som regeln om ”belopp som inte kan fördelas” ska tillämpas likväl. Andra har tolkat det som att direktivets regel innebär preskription och därmed blir andra preskriptionsregler obsoleta. I det första fallet uppstår vissa oklarheter i förhållandet mellan reglerna och det uppstår med nödvändighet ett glapp mellan reglerna eftersom en riskbedömning måste göras avseende om beloppen i sin helhet kan utgöra ”belopp som inte kan fördelas” eller om reservation för krav likväl måste avsättas för risken att rättighetshavare ger sig till känna år 4 till 10 i följerättsfallet. Vi efterlyser klarhet i hur reglerna ska tolkas och efterlevas. I det senare fallet uppstår inga problem eftersom preskription infaller enligt reglerna i direktivet.

Bildupphovsrätt har fått informationen att flera länder tillämpar ett tre årig preskription för följerätten eller avser att införa en sådan vid implementeringen av direktivet. Det skulle avsevärt underlätta den internationella samordningen av betalning av ersättningar om preskriptionsreglerna var lika inom EU. Inte minst mot bakgrund av de önskemål om effektivitet som direktivet ger uttryck på vad gäller internationella betalningsströmmar samt de ansträngningar som våra sällskap nu gör för att få till stånd sådana genom användning av identifieringssystem och enhetliga standarder. Olika preskriptionsregler skulle ställa till problem i detta arbete. Vi förordar att preskriptionen för följerätten sänks till 3 år. Med den försiktighet som förarbetena till existerande preskriptionsregel har, som vi anser ska vara oförändrade, så ser vi inte att problem skulle uppstå och att vi i svensk rätt beaktar direktivets art 13.5. I praktiken vinner man inget på en lång preskriptionstid.

8 Kap.

Ingen kommentar.

9 Kap.

Det har under utredningens gång kommit in skrivelser från teknikföretagen och dessa refereras även till viss del i utredningen. Vi vill därför ge en kort kommentar med anledning av del frågor som tas upp i dessa skrivelser. Vi ser det som angeläget att den tekniska och kulturella utvecklingen kommer medborgarna

till del på ett så brett och omfattande sätt som möjligt. Det är också vad våra medlemmar eftersträvar, att till förhandlade villkor, kunna få ut sina verk till allmänheten. Reglerna bör därför utformas så att det uppnås och där är en stark upphovsrätt hos den ursprungliga upphovspersonen grundläggande och på denna ett system för fri förhandling och avtalstecknande som är transparent, ömsesidigt och som genomförs med syfte att fastställa villkor för nyttjanden. En förhandlingsordning som ytterst vilar på tvångsregler bidrar enligt vår mening inte till att fler verk ställs till förfogande eftersom prissättningen kommer att bli missvisande och på sikt undergräva incitamenten för skapande och att föra ut verk i det offentliga. En förhandlingsordning kan innehålla regler om tvistlösning men dessa måste vara av frivillig art. Ett omfattande regelverk om tvistlösning med mer eller mindre tvingande regler medför inte att förhandlingsordningen effektiviseras utan tvärtom till att det tar längre tid att komma till avtal och därmed för verk att spridas. När teknikföretagen argumenterar för införandet av ytterligare regler på området, inklusive ökad övervakning, är det endast ett uttryck för en vilja att stärka den egna positionen. De exempel vi hittills sett när tvistlösning aktualiserats av teknikföretagen visar endast att det är ett sätt att förhålla att avtal tecknas samtidigt som man under skydd av medling kan fortsätta sprida upphovspersoners verk utan att nya avtal tecknats. Vi anser att upphovspersonernas ställning behöver förstärkas i förhållande till de teknik- och mediemonopol som allt mer uppträder på de upphovsrättsliga marknaderna, det skulle förbättra medborgarnas tillgång till konstnärliga verk.

10 Kap.

I 3 § punkt 4 anges att Bildupphovsrätt ska upplysa systerorganisationer om licenser som beviljats eller vägrats vad gäller de verk som omfattas av representationsavtalet. Det är en bestämmelse som är omöjlig att efterleva eftersom vi utfärdar ett stort antal enskilda licenser per år, i våra avräkningar är det specificerat vem som är nyttjare alternativt vilket avtalsområde det avser. Vi avser att publicera samtliga våra standardavtal och vilka som ingått dessa på vår hemsida. Information om nyttjanden, utöver det vi redan lämnar i avräkningar, efterfrågas ytterst sällan och det framstår därför som en överreglering på vårt område och istället borde den utformas så att information ska lämnas om detta begärs. Vad gäller licenser som vägrats så är det oklart vad som avses med en ”vägrad” licens. Vi får ett stort antal förfrågningar om tillstånd till att använda verk utan att ersättning ska utgå, det beviljats aldrig av Bildupphovsrätt eftersom vår grundfunktion är att ta betalt för nyttjande för vidarebefordran till berörd upphovsperson. Är det att anse som en vägrad licens? I andra fall som är vanligt förekommande vill någon t ex trycka upp T-shirts och/eller affischer eller tapeter eller muggar/tallrikar/oljetryck etc under en print on demand modell. Licensfrågan är då att kunna lägga upp valfria motiv av de upphovspersoner vi företräder på en hemsida och sedan erlagga ersättning när någon beställer en vara. Här vill man inte ge några som helst garantier eller erlagga garantisummor, dessa och liknande upplägg ges följaktligen ingen licens. Vi ser inget som helst värde i att få eller lämna sådan information, särskilt som våra systerorganisationer erhåller samma typ av frågor i sina länder och inte heller ser dem som seriösa. Bildupphovsrätt vägrar ingen licens där det är en aktör som agerar affärsmässigt. Vi anser att regleringen är en överreglering som bör utgå.

11 Kap.

Ingen kommentar.

12 Kap.

I 1 § vore det bra om det klargjordes att ”skriftligt” även omfattar meddelanden med e-post.

13 Kap.

I 1 § bör innebörden av registreringen klargöras. Innebär det att den som blir registrerad är att betrakta som kollektiv förvaltningsorganisation eller är det betydelselöst? I det första fallet bör kvalitativa och

kvantitativa krav ställas på den som registreras, i den meningen att en bedömning görs av verksamhetens art och omfattning t ex att man företräder upphovspersoner som är relevanta på upphovsrättsliga marknader i det avseendet att deras verk och/eller prestationer efterfrågas. I det senare fallet är det svårt att se meningen med registreringen och vad den syftar till. Vi ser problem med att en registrering i sig ska leda till att en organisation ska kunna uppträda som kollektiv förvaltningsorganisation, utan att ha upphovspersoners mandat, och så att säga få legitimitet för längre eller kortare tid och med den svårighet det kan vara att senare upphäva/återkalla en sådan registrering. Vi har viss erfarenhet av en sådan verksamhet och har sett vilka skadeverkningar och kostnader som uppstår. De kriterier som ska gälla för registrering kan i praktiken komma att bli synnerligen väsentliga och vi utgår från att dessa remitteras innan de fastställs. En organisation som önskar vara kollektiv förvaltningsorganisation men som eventuellt nekas registrering bör i enlighet med denna reglering tvingas upphöra med sin verksamhet, om det är avsikten eller inte är avsikten bör klarläggas.

2 § Vi tillstyrker att PRV är registreringsmyndighet och tillstyrker även tillsynens omfattning, men vi vill påpeka att de flesta kollektiva förvaltningsorganisationer även har att rapportera till Bolagsverket och att viss tillsyn utövas av den myndigheten. Vi har inte haft tid att analysera om det kan uppstå konflikter i tillsyn och rapportering, men detta bör beaktas vid införandet av direktivet.

3 - 12 § Vi tillstyrker förslagen.

Förslag till ändring URL

Bildupphovsrätt ser inga problem vad gäller den föreslagna förändringen avseende förvaltningen av följerrätten. Det är logiskt och konsekvent att direktivets regler också omfattar administrationen av följerrätten. Bildupphovsrätt som administrerar följerrätten är en kollektiv förvaltningsorganisation och även om vi inte är exakt lika de sällskap som förvaltar musikaliska rättigheter är de strukturella likheterna stora. Vi gör ungefär samma saker på ungefär samma sätt med den mest framträdande skillnaderna att vi registrerar endast upphovsmän och inte verk samt att vi är avsevärt mindre i ekonomisk omslutning.

När det gäller förslagen förändring av reglerna för avtalslicens är verkligheten något annorlunda. På de flesta områden där avtalslicens används sker avtalsträffande och inkassering via en kollektiv förvaltningsorganisation som innehar rättigheter och där sker också en individuell fördelning , man följer alltså direktivets huvudstruktur.

Problemet med direktivet är att det utgår från kollektiv licensiering av musikaliska verk och sedan har det, som det verkaroreflekterat, breddats till alla typer av kollektiv förvaltning av upphovsrätt. Därför är direktivet inte en reglering av verksamhet utan reglering av organisation som utför en verksamhet. Detta gör det komplicerat för en del organisationerna som idag utlöser avtalslicens. Utredningen har inte analyserat eller problematiserat kring vilka effekter regleringen i detta avseende kommer att få avseende marknader, medlemmar, utanförstående och organisationerna. Det hade varit önskvärt att en sådan analys hade presenterats i samband med att förslaget lades fram.

Vi vill också i väsentliga delar instämma i remissvar från Bonus Copyright Access, Copyswede och STIM.

Stockholm 11 augusti 2015

Mats Lindberg
VD